Horken en heksen

Auteur: Drs. Jeffrey Wijnberg (1951)

Vertaeling: Piet Bult (augustus 2026)

Kepittel 1: Seks

Vrouwluden hebben altied geliek. En manluden kun daor mar muuilik mit ommegaon. Grif as et om seks gaot. Want alliend mit instemming van heur gewilligheid kan d'r wat van seksuele gedoente tot staand kommen. Et mag dan zo wezen dat de man vaeks et initiatief nemt. Zi'j bepaolt as zien initiatief de muuite weerd genoeg is om in seksuele daoden verzulverd te wodden. In et begin van iedere relaosie wodt de seksuele gedoente niet as perbleem ondervunnen. De verliefdhied is bepaolend. Et gunteren om mekeer te veroveren is zo stark dat d'r hielendal niet naor keken wodt wie et initiatief nemt; laot staon hoe vaeke. Ok al zol de man in de verliefdhiedsfase objektief zien, vaeker et initiatief nemen dan nog erveert hi'j dit niet as storend omreden gevuulsmaotig de buit nog niet binnen is. Veur him is et zuken van seksueel kontakt een middel om heur te overtugen dat hi'j muuite veur heur doen wil en veur heur

is zien muuite een middel om of te taasten as hi'j in heur investeren wil. Is dan ok nog de kwaliteit van de seksuele gedoente veur beiden bevredigend dan is d'r rond et thema seks niks an de haand. D'r wodt eerst een perbleem erveren as de buit binnen is, of netter zegd: van beide kaanten de relaosie as zekerhied erveren wodt. Dat de man seksueel verlangst toont is veur heur vanzelssprekend. Zo is de relaosie begonnen en veur heur is d'r gien inkelde reden om an te nemen dat hi'j aanders naor heur kikt. Mar dat wil niet zeggen dat zi'j alle muuite die hi'j dot ok drekt belonen moet.

Al vlogge hangt zi'j de overtuging an dat hi'j ok muuite veur heur blieven doen mag, zonder onmiddellike beloning. En mit die overtuging wodt deur heur et startsein geven veur him om te begriepen wat et begrip 'veurspel' now warkelik betekent. Docht hi'j dat et veurspel begint as zi'j beiden tussen de laekens belanen, al vlogge zal hi'j begriepen moeten dat hi'j dan al te laete is. Veur heur betekent veurspel een hiele riegel van haandelings die al vanof de morgen, of pattietoeren alderdeegst de weke daorveur, inzet wodden moeten die, mits goed uutvoerd, meugelik leiden kan tot seks as beloning. Die riegel van haandelings kan verschillen, mar moet wel richt wezen om heur in een stemming van wederkerighied te brengen. Zo zal de man d'r klaor veur wezen moeten om, bi'jglieks, extra huushooldelike keutelhemmelties te doen, heur tussentieds te overlaeden mit kompelmenten over heur uterlik, andachtig te luusteren as zi'j mit een praotien om andacht vragt en een lekkere maoltied op taofel te zetten inclusief et oprumen en et zetten van de koffie naoderhaand. Et veurspel krigt extra glaans as hi'j heur ok nog trakteren kan op een aovond naor de schouwburg of een gezellige kuier in de buterlocht, vergezeld van liefdesverklaorings en aandere kleine atteensies.

Ok mag hi'j niet vergeten om antrekkelik veur de dag te kommen, wat zovule betekent dat hi'j, veurdat de toenaodering inzet wodden kan, goed wusken en lekker roekend onder de douche weg kommen moet. De oplettende man zal, grif nao verloop van tied, disse vorm van veurspel zien as vrouwelik machtsmiddel, oftewel: "Ik mag alliend mar seksueel an mien trekken kommen as ik an heur lange

liest van eisen voldoe". De waorhied is dat disse konstatering waor is: de vrouw zal seksuele geunsten alliend verlienen as hi'j an heur veurweerden voldot. En veur de vrouw is dit niet meer dan logisch. Waoromme zol zi'j him over zien bol aaien moeten, as hi'j heur niet tegen kommen wil? Now zal de vrouw, desgevraogd, ontkennen dat zi'j seks as machtsmiddel bruukt. Zi'j zal heur eerder uutlaoten in woorden mit een strekking as "veur mi'j is een goeie sfeer belangriek, wil ik nocht an seks hebben" of "et is toch gewoon daj' eerst goed kontakt hebben, veurdaj' intiemer worden kunnen". Tredisioneel zal de man et omkeerde beweren mit opmarkings as "veur mi'j is seksuele intimiteit de beste meniere om goed kontakt op gaank te brengen" of "een goeie sfeer ontstaot vanzels aj' seksueel veur mekeer eupenstaon". Goed beschouwd, het iederiene zien geliek. Mar, zoas iederkeer weer blieken zal, telt alliend et geliek van de vrouw. Alliend zi'j het et laeste woord as et gaot om heur seksuele gedoente. Een betien man zal him hier niet zomar bi'j daeleleggen, veural niet as hi'j gevulig is veur ofwiezing.

Seksuele stried

En wat man is dat niet? Hi'j zal et as oneerlik en onsportief ondervienen dat zi'j gienertied een betien seksueel initiatief toont. Et perbleem dat in zien heufd spoeken gaot, bestaot uut twie stokken: 1) omreden hi'j de ienigste is die seksueel initiatief toont, kan zi'j him altied ofwiezen; omkeerd lopt zi'j gienertied ok mar een betien risiko om ofwezen te wodden, 2) omreden zi'j gien inkeld seksueel initiatief toont, is et mar de vraoge as zi'j überhaupt (nog) naor him verlangt. Et klinkt wat overdreven, mar in de praktiek gruuit dit manlik perbleem vaeke uut tot een waore depressie: hi'j vuult him niet alliend machteloos, mar gaot d'r emotioneel an kepot as hi'j veur heur niet meer begeerlik is. Gehiel tegen zien mannelike gewoonte in, zal hi'j de hieltied meer an himzels twiefelen gaon mit gedaachten zoas "ben ik nog wel antrekkelik", "is zi'j op mi'j uutkeken" of "bin ik veur heur niet maans genoeg"? Et is een geestelike toestaand die ok makkelik leidet tot aachterdocht. Bi'j him kan et vermoeden gruuien dat zi'j een aander het, stiekem verliefd is op een kollega van heur of op zien minst al doende is om heur emotioneel weeromme te trekken

uut de relaosie. Hoe invuulber disse gruuiende mannelike twiefels ok binnen, in de relaosie mit heur zal hi'j d'r alliend mar onantrekkeliker deur wodden. Zi'j zal de somberte van him erveren as drokkend, manipulatief en claimend, waordeur nog meer ofwiezing zien diel wodt.

Et mag dudelik wezen dat an disse problematiek, zoas mit ieder perbleem in relaosies tussen horken en heksen, een machtstried gaonde is: hi'j eist van heur et tonen van affektie en seksueel verlangen, wiels zi'j vint dat hi'j meer moed en inkasseringsvermogen an de dag leggen moet. Et is een stried die een protte jaoren woeden kan, mar ientien die hi'j gienertied winnen kunnen zal. Daor komt nog bi'j dat, bi'j jongere stellen, de vrouw et niet as belastend erveert om et een schoft zonder seksuele gedoente te doen. Starker nog, jongere vrouwluden kun, zonder ok mar een betien muuite, de knoppe ommezetten op gehielontholing. Daorentegen het een jonge vent deurgaons een dermaote stark libido dat hi'j d'r wel onder lieden zal om gien seksueel kontakt te hebben. Blift hi'j dofhudig waachten op heur initiatief, dan zal hi'j tussentieds zien heil zuken moeten in zelfbevrediging, wat dat manluden, ok al hebben ze regelmaotig seksueel kontakt mit heur ziedzulver, toch al doen. De man die hierveur psychologisch hulpe zuukt, kan in een provokatieve therapiesessie dit zo ongeveer verwaachten:

C(lient): et is toch niet mal om te verwaachten dat mien vrouw ok wat van
seksueel verlangst toont?
T(herapeut): nee, een man kan verwaachten wat hi'j wil, mar mien vraoge is as et warkt?
C: hoe bedoel ie?
T: now, komt zi'j jow verwaachting integen?
C: nee, ze geft gien krimp.
T: krek, zi'j gaot wissezeker gien toenaodering zuken, inkeld en alliend omreden ie dat van heur vraogen, eerder omgekeerd; zi'j zal deur jow gedram meer ofstaand nemen.
C: et liekt wel aj' op heur haand binnen, krek aj' et gewoon vienen dat ze mi'j zo ofwist.

T: zo sneu en smachtende as ie d'r now bi'j zitten, maekt je niet bepaold antrekkeliker.
C: ja, ik bin beheurlik raodeloos, dat geef ik grif toe.
T: krek, dus, wat vrouw zol überhaupt wat willen mit een zielepoot?
C: now, now, ie valen mi'j wel hiel bot of.
T: hmmm, ja, en ie bin now krek zo sneu as wanneer zi'j jow ofwist, ik bedoele, ie blieven verongeliekt en dat ropt alliend nog mar meer ofwiezing op.
C: ok, goed, mar wat moe'k dan?
T: de stried opgeven.
C: wat stried?
T: daj' heur op 'e kni'jen krijgen willen; daor zal zi'j gienertied mit instemmen.
C: dus?
T: dus wat?
C: gewoon kalmpies ofwaachten tot ik an de beurt bin of zoks?
T: dat klinkt nog de hieltied hiel zielig; laot ik dit an je vraogen; aj' zels et initiatief nemen en et lokt je wel om heur veur je te winnen, zoaj' dat aanders ok deden, en jim hebben et bedde dield, is de seks dan bevredigend?
C: ja, dat is zo appat; as et d'r dan van komt, nao inspannings van mien kaante, dan zegt ze alderdeegst "dat zowwe vaeker doen moeten."
T: ja, en dan daenk ie op zoe'n moment: "mooi, ik bin beni'jd waj' daortoe ondernemen gaon."
C: ja, krek!
T: fout! Zi'j wil iedere keer opni'j veroverd wodden; dat hej' toch wel veur heur over?
C: bliekber niet, ik bedoele, et mag toch ok van twie kaanten kommen.
T: ja, dat mag, mar et hoeft niet; en daenk es nao, ie hebben et in eigen haand aj'm seksueel gedoente hebben; ie moe'n alliend niet zo zielig doen as zi'j je ofwist.
C: et is toch niet verkeerd om et verlangst te hebben om begeerd te wodden.
T: nee, ie meugen ieder verlangst koesteren diej' mar willen, alliend

is et risseltaot wel daj' ien en al lelke frustraosie binnen; butendat is et belangriek daj' inzien dat jow inzet is om heur naor je haand te zetten.
C: daor bin 'k me hielendal niet van bewust.
T: krek, en dat is now juust et perbleem; heur geliek zal altied winnen, et is dan ok lieper om gien stried te voeren diej' niet winnen kunnen.
C: hmmm, lastig; mar, ik moet wel toegeven da'k eins gienertied mien geliek weet binnen te slepen.
T: now dan, wees dan ok niet zo stiems, butendat, ie kun heur zin wel kriegen deur et heur naor 't zin te maeken.
C: hmmm, moe'k even bezinken laoten.

Bange manluden in beweging

Is de man de leeftied van 50 passeerd, dan nemt et seksueel verlangst (libido) of. Disse vermindering van lust, kent twie componenten, et fysieke en et psychische: poer lichaomelik is d'r minder andrang vuulber wiels toegeliekertied de man et gevecht om heur geunsten min of meer opgeft. As d'r iedere keer zovule rompslomp veur neudig is om heur te verleiden, dan is et veur him krek zo makkelik om himzels te bevredigen. In disse fase van de relaosie, zal de vrouw d'r deurgaons een punt van maeken dat zi'j niet meer an heur trekken komt en him veur de voeten gooien dat hi'j et seksueel ofweten lat. En ok op dit punt het zi'j geliek. Ommes, hi'j mag dan in een daelende levenslijn verkeren, dat nemt niet weg dat hi'j nog de hieltied muuite veur heur doen kan. Omreden vrouwluden vandaege-de-dag zesstaandiger en onofhaankeliker binnen, komt et ok vaeker veur dat zi'j heur seksueel heil argens aanders zuken. Now levert ontrouw binnen de relaosie onherroepelik een vertrouwensbreuk op en brengt meer schaede toe, as op termien weenselik is. Daoromme is et lieper as de vrouw, veurdat zi'j ontrouw is, heur ziedzulver eupenlik opbiecht dat ze geneigd is om toe te geven an heur verliefdhied. In de regel is dat een signaol dat de man drekt begript. Zien vrouw verliezen an een aandere man is te bedriegend om niks te ondernemen. Op slag zal hi'j niet iens meer een pillegien viagra neudig hebben om opwiening vulen te kunnen.

Et is weer es een veurbeeld dat zien lat, dat manluden eerst in beweging kommen as ze bange wodden. Et is disse aangst waor vrouwluden mit sukses gebruuk van maeken kunnen. En et is belangriek dat vrouwluden heur d'r van bewust binnen dat zi'j de macht hebben om him in de zille te kriegen. In dit verbaand moet ik daenken an een vrouw van middelbaore leeftied, onderwiels al 35 jaor trouwd, die om therapeutische begeleiding vreug, naodat ze besleuten hadde om veur minimaal een half jaor op heurzels wonen te gaon. Zi'j zei: "hij wet nao zovule jaor huwelik hiel goed wat mien verlangsten binnen, mar het d'r tot now an toe gienertied an toegeven willen; altemet is dit de ienigste meniere om him wakker te schudden." As veurbeeld gaf ze dat zi'j et zo geweldig vun om te daansen, mar dat hi'j altied weigerd hadde om mit heur op daansles te gaon.
Twie weken naotied hadde hi'j heur een brief stuurd om te vertellen dat hi'j heur vreselik miste. Hi'j zee ok dat hi'j op daansles gaon was om in vorm te kommen veur as ze besluten zol om weeromme te kommen. In eerste instaansie was ze koegels dat heur vertrek d'r veur vanneuden was om him zoveer te kriegen, mar nao een schoffien kon ze tevreden wezen dat hi'j heur, te langen leste, integen kommen wol. En d'r was meer: tegen de tied dat et half jaor omme was, hadde hi'j him mentaal, emotioneel en lichaomelik zo oppoetst dat zi'j him belonen kon mit heur teroggekommen. Dit verhael vertelle ik in mien therapiesessies mit aandere vrouwluden nog de hieltied en bruuk et om heur an te sporen heur machtspesisie te bruken om de relaosie vlot te trekken. Netuurlik bin d'r ok vrouwluden die, mit een tiedelik vertrek, zels bange binnen om heur ziedzulver te verliezen. En dat is grif begriepelik. Mar, a'k uutleg dat et ziedzulver mit de meerste aangst (veur verlös) de minste macht het, dan vienen ze vaeke wel de moed om et risiko te nemen. Et principe van 'uut mekeer en weer dichter tot mekeer te komen' is een prebaot middel om slepende konflikten op te lossen.

Intieme vremden

Dan now weer weeromme naor et thema seks: netuurlik bin d'r in de

ommegaank tussen de horken en de heksen ok aandere thema's behalven de stried om et initiatief. Vrouwluden krimmeneren vaeke over et feit dat de man niet gewoon intiem wezen kan (knuffelen) zonder dat et tot de seksuele daod leided. Ok het zi'j muuite mit de mementen waorop hi'j toenaodering zuukt, asof hi'j et d'r omme dot om heur te storen as zi'j in de huusholing doende is, mit iene an de tillefoon hangt of krek op et punt staot om vot te gaon. Sowieso vint zi'j dat hi'j gien oge het veur de omstanigheden, bi'jglieks as et gaot om de anwezigens van de kiender, heur humeur, fysieke toestaand of de drokte van et mement. Een protte vrouwluden hebben ok muuite mit et feit dat de man onverschillig is in zien presentaosie: hi'j kleded him slonterig, lopt d'r bi'j asof hi'j lid is van een klup zwarvers, zegt et stoer te vienen as hi'j een beurt overslat om him te scheren of zien tanen te poetsen, et en drinkt zonder oge te hebben veur zien gezondhied en zit op 'e baank veur de tillevisie as een poede eerpels. Dit alles is van zien kaante wel een meniere om heur in staot van opwiening te brengen. Alliend is heur opwiening niet van erotische aord.

De man klaegt meerstentieds over et gebrek an spontaoniteit: d'r is de hieltied wel een reden veur heur om gien lichamelike toenaodering te zuken en heur lange lieste van plichtplegings gaot altied veur op een tussendeurtien van seksueel kontakt. Ok stoort hi'j him an et feit dat zi'j zo zelsbewust is as et gaot om de anwezigens van aandere meensken. Zomar een tuut of omhelzing op straote is d'r niet bi'j en ok as d'r in et eigen huus bezuuk is, dan wil zi'j niet dat hi'j heur liefdevol vaastepakt. In zien ogen getuugt heur holing van valse schaemte en is et krek asof hi'j een relaosie het mit een programmeerde robot. Veur him is et tonen van affektie om daornao, meugelik tot seksuele haandelings te kommen daorom een duvels dilemma: dot hi'j niks, dan krigt hi'j et verwiet gien muuite veur heur te doen, dot hi'j wel wat dan toont hi'j gien respekt veur heur weens om mit rust laoten te wodden. Zo bekeken is et haost een wonder dat man en vrouw überhaupt tot de seksuele daod kommen, wat dat in de loop van de tied inderdaod as een wonderlik fenomeen zien wodden mag.

Een aander perbleem dat him manifesteert is et ritueel veurofgaond an et slaopen. Hi'j wil nog even langer zitten blieven, wiels zi'j al op bedde wil, of aandersomme. Ienkeer in de slaopkaemer belaand, dot zi'j d'r vule langer over om heur of te schmienken en as zi'j aendelik klaor is, dan ligt hi'j al te snurken. Et manlik gesnurk is op termien sowieso een perbleem dat praktisch zien, alliend oplost wodden kan as iene van beidend op de uutvanhuzerskaemer slaopen gaot. Now is dat veur et snurkprobleem gien minne zaeke, mar de kaans op een betien bedde-intimiteit wodt daordeur alliend mar minder. En zo raeken horken en heksen staorig mar grif fysiek van mekeer verwiederd mit as veurdiel dat iedere partner verzekerd is van privacy, persoonlike bewegingsvri'jhied en de gelegenhied om over te schaekelen op seksuele zelfbevrediging. Pattie stellen maeken d'r gien punt van dat de erotiek op een leeg pittien kommen is te staon, wiels aandere stellen dit as een fundamentele drieging zien veur et votbestaon van heur relaosie. Wat de standpunten ok binnen en hoe slim et gebrek an seksueel kontakt as perbleem ondervunnen wodt, et is an de man om et liefdesvuur weer an te wakkeren, oftewel: de vrouw het geliek dat de man in gebreke blift.

Volgodder

Goed beschouwd is deugdelike seksualiteit, zoas alles is de relaosie tussen horken en heksen, een kwestie van volgodder: hi'j moet heur veurgaon laoten in heur behoeftes om eerst daornao an zien eigen behoeftes toe kommen te kunnen. Om dit principe dudelik te maeken, kan ienvooldigweg keken wodden naor de seksuele daod zels. Laot ik daoromme eerst et verkeerde scenario schetsen: zi'j zuukt toenaodering tot him, brengt him in opwunnen staot waornao hi'j, om tot ontlaeding te kommen, in heur klaorkomt. Dit scenario zol, trouwens, alliend fysiek kunnen as zi'j zo opwunnen is deur zien opwiening dat hi'j ok daodwarkelik zonder muuite penetreren kan. In de praktiek is d'r zelden een vrouw die heur op disse meniere seksueel geven kan. Zi'j kan hooguut et initiatief nemen om him tot een zaodlozing te brengen, zonder anspraoke te maeken op heur eigen orgasme. En pattie vrouwluden hebben et d'r wel veur over om him an zien gerief te helpen, al was et alliend mar om van et manlik

geaemel of te wezen. Mar echt bevredigend is et niet.

Now et goeie scenario: hi'j zet him in veur een lange romantische anloop dat bi'j slot van zaeke votzet wodt in et feitelike seksuele veurspel. Hi'j brengt heur mit haand en mond in opwunnen staot en bevredigt heur krek zo laank tot zi'j heur eerste klitoraole orgasme beleeft. Fysiek is zi'j dan in staot om him penetreren te laoten, waordeur hi'j dan in zien eigen tempo tot ontlaeding kommen kan. Desgevraogd zeggen alle manluden dat zi'j de opwiening en ontlaeding van de vrouw zels as meerst opwienend ondervienen. In dat gegeven zit de sleutel tot seksueel gelok. Ommes, as de man et as slim opwienend ervaart as zi'j in ekstase verkeert, dan is zien initiatief essentieel veur et kommen tot seksuele bevrediging van beide perti'jen. Aanders zegd: hi'j kan alliend mar gelok ondervienen as hi'j, et liefst deur zien toedoen, vernemt dat zi'j heur gelokkig vuult. En iedere man die dit principe goed tot zien botte hersens deurdringen lat, zal automaotisch tot mar iene konklusie kommen kunnen, naemelik dat hi'j ofstappen moet van zien verwaachting dat zi'j seksueel et initiatief nemen moet.

Veur de volledighied en ok ienigszins veur verdediging van et mannelike geslacht, moet wel anmarkt wodden dat een betien vrouwelike anmoediging et seksuele leven beheurlik opkrikken kan. Wat ik bedoele is dit: zi'j kan mit de geringste muuite him mit kleine signaolen tot inspanning anvieteren. De meerste manluden hebben an een knipoge, een aai over de kni'je of een toeweuven haandtuut genoeg om in een stemming van seksuele lust te raeken. De vrouw kan, mit dit besef, weer zitten gaon te krimmeneren dat hi'j zo makkelik te paaien is, en niet een betien zelsbeheersing tonen kan om et bi'j een gewone uutwisseling van affektie te laoten. Mar dit soorte geklaeg is, op zien minst, flauw van smaek, om de doodgewone reden dat een man altied bereided is tot alliend troedelen as zi'j daor op een liefdevolle meniere om vragt. En dan nog dit: een goed seksleven wodt meerstal associeerd mit romantische liefde, de idiaole vorm van verbunnenhied tussen twie meensken, die mit mekeer et leven patten. Hoewel gieniene wet wat et romantisch ideaol krek inhoolt, het iederiene wel de overtuging dat et bestaot.

Argens op 'e wereld is d'r die iene persoon waormit et volmaekte gelok him as een wonder eupenbaort. Now is et idee van romantische liefde netuurlik ansprekend, en as verlangst een starkte driefvere om verbunnenhied te zuken. Mar toegeliekertied is et now krek dit verlangst naor 'de waore', dat relaotionele roet in et eten gooit, oftewel: romantiek verpest de liefde. Feit is jommes dat de romantische idenen die meensken d'r op nao holen in warkelikhied niet bestaon. Nao verloop van tied wodt daorom iedere relaosie as teleurstellend erveren en de overtuging voedet, de liefdesboot mist te hebben. Et is daoromme verstaandig om de vier belangriekste romantische idenen onder et vergrootglas te leggen,
1) onveurwaordelikhied: et idee dat partners mekeer aksepteren en waarderen zoas ze binnen, een vorm van bewondering die onantastber is; in warkelikhied is et now krek de veurwaordelikhied, die de relaosie levendig hoolt; as partners gien eisen stellen, dan is d'r gien reden om muuite veur mekeer te doen (aj' je tanen niet poetsen, dan heb ik gien nocht in seks),
2) intimiteit: et idee dat partners de onverzaodigbere behoefte hebben fysiek, emotioneel en geestelik alles mit mekeer delen te willen; in de praktiek zol dit idee verstikkend warken; meensken streven eerder naor 'autonomie', een geestestoestaand van eigenhied die krek ofstaand(elikhied) schept; en dat is mooi, want alliend deur ofstaand is d'r iederkeer weer reden om mekeer te treffen,
3) geliekgestemdheid: et idee dat partners in alles etzelde vienen, vulen en willen; in warkelikhied wil alliend de narcistisch gestoorde meenske mit een kopie van himzels leven; gewoon zegd bin geliekstemde partners, mit uutzundering van de verliefdhiedsfase, hiel vlogge op mekeer uutkeken; logisch, want alliend deur et aanders-wezen kun twie meensken wat toevoegen an mekeers leven; de spanning van mekeers verschillen, geven partners wat om veur te vechten,
4) rozegeur en maoneschien: et idee dat partners alliend al in vervoering raeken deur mekeers anwezigens; as dit waor was, dan hadde iedere niksnut ok kaans op et ultieme gelok; et daegeliks bestaon vragt now ienkeer om hadde te warken om de rekenings betaelen te kunnen; wie zien plichten verzaekt, verlöst zien

antrekkelikhied; liefde is ekenomie, alliend deur in mekeer te investeren, het blievende wederkerighied een eerlike kaans. Netuurlik is d'r niks op tegen om je geliefde te trakteren op een romantisch etentien of te verrassen mit een reisien naor Peries. Mar wie him vaastebiet in de overtuging dat de aander him manifesteren moet in hatstochtelike liefdesverklaorings, zet himzels now krek in de koolde.

Gien nocht

Veur goenend onveurstelber, veur aanderen de daegelikse realiteit: gien nocht an seks. Manluden bin in de meerderhied as et gaot om een zwakke libido, dat in belangrieke maote veroorzaekt wodt deur een leger niveau van et hormoon testosteron in et lichem. Pattie psychologen beweren dat veural dwangneuroten weinig seksuele lust ondervienen, omreden zi'j bange wezen zollen veur emotionele overgaove. Mar mien praktiekervering zicht dit aanders. En bedenke: et omkeerde komt ok veur. Ik bedoele, alderdeegst meensken mit een slim passioneerde levensholing kun toch weinig andrang tot seksuele aktiviteit ondervienen. Nee, et grootste perbleem is niet dat meensken een leeg libido hebben, mar vule eerder dat heur anpraot wodt dat zi'j een perbleem hebben. Feit is jommes dat seks in oonze maotschoppi'je zien wodt as wat heiligs, waordeur et ofzien van seks bestempeld wodt as heiligschennis. Et is alderdeegst zo slim, dat seks ondertussen dezelde staotus verwurven het as alkehol. Wie gien nocht het, wodt al gauw typeerd as een principiële gehielonthooler, een meraolridder, een feestbedarver, of as iene die behept is mit belemmerende overtuigings (ik bin et goeie van et leven niet weerd). Mar dat is onzin.

Dat pattie meensken gien nocht hebben in morgengimmestiek, in slagroomtaart of in parachutespringen, daor dot gieniene muuilik over. Mar laot een inkeling gien nocht in seks hebben, dan wodt hi'j beschouwd as een zenuwpatiënt die deur psychiatrische behaandeling weer op et rechte pad brocht wodden moet. De partner van iene mit weinig seksuele zicht et wel as een perbleem: hi'j komt niet an zien trekken en lidt d'r ok onder, niet begeerd te wodden. In dat geval is zien perbleem ok een gezaemelik perbleem. Desondaanks is dat

perbleem betrekkelik. Et ziedzulver die 'druge' staot zal zien toevlocht zuken moeten tot veulvuldige zelsbevrediging - wat dat hi'j mit een eventuele hitsige partner ok doen zol. En alderdeegst meensken mit een hoog libido zullen deur heur partner mit de neudige muuite, briedvoerig veurspel en goed gedrag over de streep trokken wodden moeten. Ik bedoele, zo gaot dat in een relaosie now ienkeer: hoe stark et seksueel verlangst ok is, de aander zal de hieltied eerst zien best doen moeten om scoren te kunnen. Zelstwiefel blift bi'j leeg-libido-meensen pattietoeren knaegen omreden zi'j in de verliefdhiedsfase van heur relaosie wel meer nocht in seks hebben. Mar ok die twiefel is onterecht omreden moeke netuur daor verantwoordelik veur is: om een partner te bienen gaot de testosteronproductie vanzels omhogens. Mit een leeg libido hoeven jow je dan ok nargens veur te schaemen. Het jow ziedzulver, een liefhebbende partner die de hieltied staot te springen om seks, kom him dan integen. Want, krek as mit alle aandere gezaemelike aktiviteiten geldt: ie hoeven gien nocht te hebben om et de aander toch naor de zin te maeken.

Horken en heksen

Kepittel 2: Kiender

Vrouwluden hebben altied geliek. En manluden frosselen daormit. Grif as et gaot om de kiender. De stried kan d'r al inbranen veurdat d'r alderdeegst spraoke is van een eerste zwangerschop: zi'j het een kienderweens, mar hi'j het et d'r nog niet an toe of hi'j wil krek mit een gezinsleven uutaende zetten wiels zi'j eerst vorm geven wil an heur karrière. Now moet wel zegd wodden dat vandaege de dag et besluut om kiender te kriegen een perbleem wodden is. Temeensen, zo is dat veural in Nederlaand. Argementen te over: de studie is niet ofronded, et geld stroomt niet bepaold binnen, et huus is te klein, de man is d'r emotioneel niet klaor veur, de vrouw vuult heur eierstokken nog niet rammelen, de relaosie is niet optimaal of de droomde wereldreis is nog niet maekt. Mar van uutstel komt vaeks

ofstel. En de vrouw die gien eigies meer het om uut te bruden zit dan eerst echt mit de bakte peren. Et mag niet zegd wodden, mar ik doe et toch: kiender-kriegen is gien perbleem mar eerder de oplossing veur de vrouw, de man en hun relaosie.

En dat dit zo niet zien wodt is eerder et perbleem. Om te beginnen: wie kiender krigt wodt daormit dwongen tot volwassenhied. Et besef van verantwoordelikhied dringt eerst echt tot de meenske deur as hi'j de tetaole ofhaankelikhied van de pasgeborene liefelik vuult. Gien wilde uutspattings of onverantwoord drugs- en alkehol gebruuk meer, mar struktuur en een gezond leven om et kiend een veilig nust te bieden. Veural manluden kun van heur vaderschop profiteren omreden zi'j dan gien exkuus meer hebben om d'r mit de pette naor te gooien. Opvalend is et daorom ok dat manluden eerst echt goed verdienen gaon as zi'j de zorg veur heur eigen kiender kriegen. En ok al verdient de man in 't eerst nog wat zunig, mit kiender wodt hi'j anvieterd om speerzem mit de centen omme te gaon.

Veur de vrouw is et moekeschop al hielendal een oplossing. In de praktiek komt et jommes de hieltied vaeker veur dat vrouwluden tussen de 25 en 40 jaor geestelik vaastelopen omreden zi'j in toenemende maote an heurzels twiefelen.
Een karrière geft niet de bevrediging die zi'j verwaacht hadden. En in de liefde as ok in et gewone sociaole leven liekt de glaans vot te wezen. De onvrede wodt zien as een gebrek an zelsvertrouwen, en mit et peuteren an de vrouwelike ziel wodt de alderaosie alliend mar groter. Mit een kiend in de aarms raekt et iewig twiefelen naor de aachtergrond, en ok et naevelsteren as sni'j veur de zunne. En goed beschouwd is dat ok logisch. Want et moeke-wezen geft de vrouw een identiteit die onbetwist is. Butendat, kan mit de zorg veur et kiend de andacht aendelik en hielendal naor buten richt wodden. Et eigen gelok is niet meer belangriek mar wodt toegeliekertied juust groter omreden de anhaankelikhied en genegenhied van et kiend zo poer en onveurweerdelik is.

En as dan bliekt dat de vrouw opiens hiel goed in staot om keuzes te maeken: kiender eerst en dan de rest. Vraogen jow kiender laeter dan

waaromme zi'j verwekt binnen zegge dan eerlijk: 'omdat va en moeke aanders gien toekomst hadden'. D'r bin vanzels ok vrouwluden die om wat reden dan ok gien kiender hebben willen. Dat is heur goed recht. Gien inkelde vrouw hoeft heur verplicht te vulen om kiender te kriegen inkeld en alliend omreden heur lichem daor toe uutrustet is. Ok hoeft de vrouw heur minder as aandere vrouwluden te vulen omreden zi'j et moeke-wezen an heur veurbi'j gaon laot. De mederne veurbehoedsmiddels hebben wat dat angaot veur een revolutie zorgd: iedere vrouw kan zels beslissen as en wanneer zi'j an kiender beginnen wil. De man die zels gien kiender wil dot d'r goed an om een vrouwelike partner te zuken die d'r krek zo over daenkt. Want et weigeren om kiender te kriegen tegenover een vrouw die dat wel wil is dodelik veur de relaosie.

Jammergenoeg komt dit in oonze mederne saemenleving de hieltied vaeker veur. Et gaot hier vaeke om manluden die al kiender hebben uut een eerder trouwen en nao de scheiding gien nocht hebben in een twiede leg. Now is dat ok wel een betien te begriepen vanzels. Ommes, hi'j is in zien weens om vader te wezen al bevredigd en is te oold, te muui of te armlastig om weer hielendal opni'j te beginnen. Toegelieke zuken disse manluden vaeks een jongere vrouw, iene die et moekewezen niet kent mar wel wil. Meerstal wodden disse vrouwluden deur heur ooldere partner an et lijntien hullen mit uutspraoken zoas 'ik hebbe nog tevule last van een emotionele blokkade', 'ik kan nog even niet hielendal ommeschaekelen' of 'ik moet d'r nog uut zien te kommen hoe eerlik et is tegenover de kiender die 'k al hebbe'. En weer de mannelike aorzeling (of weigering) is begriepelik, al was et alliend mar omreden een vader op leeftied veur opgruuiende kiender ok veer van ideaol is. Mar, naoda'k dit zegd hebbe stao ik op et staandpunt dat de kienderweens van de vrouw heilig is. Aanders zegd: as man is et welhaost misdaodig om de vrouw et moekeschop te ontzeggen. Zo bekeken is et dan ok logisch dat een vrouw de relaosie opgeft as de man heur niet integen komt in heur kienderweens. Et is de vrouw die winkt en de man die schinkt. En grif as et ankomt op et kriegen van kiender.

Tegere zwaorboeks

Een ni'je ontwikkeling in oonze leven van vandaege-de-dag is ok dat de zwangerschop niet alliend toekend wodt an de vrouw. Tegenwoordig bin man en vrouw 'tegere zwaorboeks'. Een verschiensel dat et gevolg is van gruuiende emotionele betrokkenhied van de man in zien rolle as va. Was hi'j in vroegere tieden alliend 'de verwekker' om vervolgens nao de bevruchtingsdaod weer over te gaon tot de odder van de dag, now is hi'j vanof et begin ok mitverantwoordelik as begeleider, as steun en toeverlaot en as vader in wording.

Wil de man as va serieus neumen wodden, dan moet hi'j ok vanof et prille begin zien stempel weten te drokken. Now is disse ontwikkeling om een_protte redenen toe te juichen. Ommes, een aktieve en emotioneel betrokken va maekt et wark lichter veur de moeke en geft et kiend, grif as et ienkeer et levenslocht zien het, een starkere grond om een volgruuid meenske te wodden. Emotionele liefde van twie oolden bödt meer veilighied en hoolvaaste as van iene. Toch het disse ontwikkeling van de emotioneel betrokken vader ok wat lachwekkends, zeker as hi'j him perbeert in te spannen om et juuste pufritme tiedens de kraomeri'je alvaast onder de kni'je te kriegen. Et is een vorm van uutsloveri'je die zien doel een betien veurbi'j liekt te schieten. Ik bedoele, as de man dan toch een extra bi'jdrege leveren wil an de veilighied van zien toekomstig kiend, dan kan hi'j d'r beter veur zorgen dat zien financiële verdiensten op peil kommen.

Een perbleem dat de empathische vader in de doppe mit him mitbrengt is dat hi'j him ok aktief mit alles bemuuien gaot. De inrichting van de kienderkaemer wodt dan niet alliend op smaek brocht deur de anstaonde moeke mar ok hi'j wil wat in de melk te brokkelen hebben: zi'j het bloemegies behang in gedaachten wiels hi'j dat te truttig vient of hi'j wil een geluudsinstelaosie plaetsen wiels zi'j dat as een belachelik vient. De emotioneel betrokken vader kan daorom dan ok vergeleken wodden mit de man die deur zien pensionering niks beter te doen het as zien vrouw lastig te valen mit adviezen over de huusholing. Et liefste zol de vrouw him linea recta

weer naor zien wark sturen of mit een angel an de waeterkaante poten, zodat zi'j weer in alle rust heur eigen huselik territorium bestieren kan. Now zo'k de indrok wekken kunnen tegenstaander te wezen van de mannelike betrokkenhied bi'j zien (anstaonde) kiender). Die indrok wi'k vot-en-daolik wegnemen.

Zels stao ik al vanof heur geboorte op de barrikades veur mien kiender en griep iedere kaans an om mien vaderrolle mit glaans te vervullen. Niks is mi'j zo dierber as et van dienst wezen kunnen veur mien kroost. Toch is de vrouw, en al hielendal in heur rolle as moeke, belangrieker as de man. Zi'j dreegt et kiend in heur baormoeder, zi'j zet et kiend op de wereld en zi'j is et die et kiend de bost geft. De vrouw is de levensbron en verdient alliend al daoromme veurrang geven te wodden deur de man as et gaot om et belang van et kiend. Ik bedoel: hiel aorig dat de man mit daenken wil, mit wil te winkelen en mit wil helpen poetsen, mar hi'j zal toch de pesisie innemen van secondant, van oproepkracht die in et geweer kommen mag as zi'j et angeft. En as hi'j die pesisie niet innemt, mar een holing ontwikkelt van dominaansie en betweterighied, dan zal de harmonie in et prille gezinsleven veer te zuken raeken.

Bliedschop en verdriet

Now is de komst van kiender en et begin van een echt gezinsleven veural een bron van bliedschop. As et goed is dan is de geboorte van ieder kiend et risseltaot van de liefdesbaand tussen de oolden en toegeliekertied een gebeurtenis die de liefdesbaand tussen de oolden alliend nog mar verstarkt.

Et besef dat een kiend et levend bewies is van verbunnenhied tussen twie meensken, is d'r iene die deur beide oolden as slim indringend en positief erveren wodden kan. Et kriegen van een kiend is et beste veurbield van de rekensom dat iene en iene meer is as twieje, oftewel: et gehiel is meer as de som van de dielen, een vorm van saemensmulting die heurt in de kattegorie: levenswonders. Netuurlik is et de bedoeling dat de bliedschop die an et hebben van kiender beleefd wodt, ok blift. En veur de meerste oolden is dat ok zo. Et

gekwetter, et gedoe en veural de iewige ontwikkeling van et kiend, die iedere dag weer wat ni'js uutvint en him eigen maekt, maekt et gezinsleven tot een niet te evenaoren levensfeest. Mar toegeliekertied is d'r niks in de relaosie wat meer tot konflikten leidet tussen man en vrouw as et hebben van kiender. En dat het meerdere redens:
1 – iedere oolder brengt zien eigen, specifieke familiekultuur mit, en wil dat an et kiend deurgeven, waordeur et verschil in levensholing tussen de oolden vuulber wodt,
2 – et hebben van kiender brengt ni'je verantwoordelikheden mit him mit, die iedere oolder aanders opvat,
3 – wat heurt en wat niet heurt is wat dat eerst echt an de odder komt as man en vrouw oolden worden; kiender doen een moreel en ethisch appèl op oolden, waordeur ok et fundamentele verschil in levensvisie tussen de echtelieden an et locht komt,
4 – kiender staon pattietoeren letterlik tussen beide oolden in, trekken naor de iene oolder meer as naor de aander, naor gelang wat heur uutkomt, waordeur oolden vaeke ongewild niet naost mekeer mar tegenover mekeer kommen te staon,
5 – et appèl dat kiender doen op de oolden is stark en geregeld, waordeur mar weinig tied, energie en andacht veur mekeer overblift; wat in schril kontrast staot mit de tied dat et stel oge veur mekeer hebben kon,
6 – vrouwluden, meer as manluden, gaon zo op in heur rolle as moeke, dat zi'j heur rolle as vrouwelik ziedzulver hielendal verliezen; een verschiensel dat et oorspronkelike bestaon van de liefdesrelaosie hielendal liekt op te heffen,
7 – kiender leren et meerst deur een veurbeeld te nemen an de oolden, een gegeven dat maekt dat de oolden zels een protte kritisch tegenover mekeer staon,
8 – niet alliend de goeie eigenschoppen van oolden wodden arfelik deurgeven an de kiender, ok mit de slechte eigenschoppen wo'n kiender belast; een verschiensel dat bepaolend is veur de gezinssfeer en oolden nog naodrokkeliker mit mekeer confronteert,
9 – et hebben van kiender is een dure angelegenhied, wat een iewige baandige drok legt op beide oolden om maotschoppelik te presteren,
10) et hebben van kiender vragt om (zels)discipline en kontaktueel

altied mar bi'j de les te blieven, wat d'r toe leiden kan dat iene van beide van de oolden of alderdeegst allebeide de oolden op die twie punten hielendal deur de körf valen,
en mekeer de hieltied teleurstellen.

Wie disse tien/tiene punten goed tot him deurdringen lat, kan niet aanders dan tot de konklusie kommen dat et hebben van kiender een effektieve vorm van relationele zelsmoord is. En et is altemet mar goed ok dat oolden gien inkeld besef hebben van de gevolgen die et hebben van kiender mit him mitbrengt. Want dan zol gieniene et in zien heufd haelen om d'r an te beginnen. Gelokkig bestaot d'r bi'j de meenske de onweerstaonbere en netuurlike driefvere om him vot te plaanten, waordeur de emosie et wint van et verstaand, een fenomeen die trouwens bi'jkaans de hieltied opgeld dot.

De kiender bin van mi'j

Now wodt de hieltied beweerd dat kiender onderling vechten om de andacht van de oolden, mar zels constateer ik in de meerste relaosies eerder et omkeerde, jommes dat de oolden mekeer bevechten om wie de meerste andacht van de kiender krigt. In de relaosie van Carien en Henk is et niet aanders. Beide jongen bin al laank en bried et huus uut, mar kan d'r mit regelmaot zoe'n gesprek as ditte plakvienen:

– zij: heb ie mit de kiender praot?
– hij: beide jongen he'k vanmiddag an de tillefoon had.
– zij: belde ie of belden zi'j jow?
– hij: Max heb ik zels beld en Ronald belde mi'j om een artikel deur te nemen. Heb ie nog mit ze praot?
– zij: Max nemt niet op en Ronald lat niks van him heuren.
– hij: moeke hebben ze niet neudig...
– zij: nee, behalven as 't over de centen gaot.
– hij: ie klinken sneu.
– zij: vien ie et gek; et is niet aanders as dat et de hieltied al was...va veur en va nao.
– hij: ie weren veurige weke toch mit allebeide de stad in?
– zij: ja, omreden ze kleren kopen wollen.
– hij: maekt toch niet uut wat de anleiding is, zolange ie mar niet as

hielendal overbodig zien wodden.
– zij: ja ja, et zal wel, mar et is krek asof ze jow de hieltied krek wat makkeliker weten te vienen.
– hij: altemet, mar ik waacht ok gienertied af; ik belle mi'j sloeg.
– zij: ja, dat weet ik wel.
– hij: jeloers?
– zij: ach, hool toch op.

Oppesisie

Een aander opvalend fenomeen is dat horken en heksen, grif as 't om de kiender gaot, welhaost automaotisch tegengestelde pesisies innemen. Roept de moeke dat et kiend kreers an taofel zitten moet te eten, dan zal vader verzochten dat zi'j d'r niet zo bovenop zitten gaon moet. As dan alliend mar menuten naotied de vader iene van de kiender vermaant dat hi'j niet zomar van taofel lopen mag, dan zal de moeke even lieke irriteerd opmarken: 'ach, laot dat kiend toch even, hi'j is de hiele dag al wat van slag.' Et is een fenomeen die veur twie interpretaosies vatbaar is. De positieve interpretaosie is dat oolden op een netuurlike meniere mekeer in evenwicht perberen te holen. Zi'j hanteren et poldermedel waordeur gien van beide oolden uutschieten kan naor een extreem beleid. De negatieve interpretaosie is dat oolden heur machtsstried via de kiender deurzetten. Ik bin neigd om et laeste alternatief as verklaoring te zien. Dat is ok de reden waoromme man en vrouw heur in de opvoeding van de kiender beklaegen over een gebrek an steun van mekeer.

Zi'j zal zeggen: 'hi'j staot gienertied aachter mi'j, vaalt mi'j in et bi'jwezen van de kiender of en het niet et geduld om even te waachten zodawwe oonze irritaosies bepraoten kunnen as de kiender d'r niet bi'j binnen; zo wodt mien autoriteit konstaant ondermijnd.' In alles wet hi'j et beter en behaandelt mi'j vaeke krek zo as zi'j de kiender behaandelt: mierkerig, negatief en ontevreden; as ik alliend mit de kiender bin, gaot alles op rollegies, mar daor zal zi'j gienertied wat positiefs over zeggen.' De stried tussen de seksen kan op disse meniere heftige vorms annemen. De onderlinge verwieten bin deurgaons zo bietende, dat et mennig relaosietherapeut tot wanhoop

drieven kan. Ok ik kenne mementen dat ik, as getuge van een ruzie in mien spreekkaemer, et verlet om te janken onderdrokken moet. Gelokkig he'k vaeker de neiging om in lachen uut te basten, niet as een meniere om mien zenewachtige spanning of te reageren, mar eerder omreden et opvoerde drama zo veurspelber is. Hi'j zal zeggen dat zi'j in alles een perbleem zicht, van iedere mogge een olifant maekt, en nargens van genieten kan as et om de kiender gaot. Zi'j zal mit liekevule overtuging anvoeren kunnen dat hi'j him d'r van ofmaekt, gien inkeld perbleem as perbleem onderkennen wil en de kiender op een goedkope meniere an him bint deur Sunderklaos te speulen. Tiedens zoe'n konfrontaosie in mien spreekkaemer moedig ik beide partners meerstal an om veural deur te vechten, al was et alliend mar om de aander zo te vermuuien dat aendelik een slag wunnen wodden kan. Want wie een machtstried voert, wil persé winnen. En veur et behaelen van de weenst moe'n beide partners d'r wat veur over hebben. As de vrouw an mi'j vragt of ik d'r echt zo over daenke, dan zeg ik: 'ja, wie zien geliek haelen wil zal muuite doen moeten om de aander tot inkeer te brengen.' As de man an mi'j vragt of ik die konstaante stried verstaandig vien, dan zeg ik: 'nee, netuurlik niet; stried leveren, en zeker as et om de kiender gaot, is uutputtend, ziekmaekend en sfeerverpestend; verstaandiger is et as man om een toontien leger te zingen, en de vrouw in heur rolle as moeke te volgen, te ondersteunen en te bekrachtigen.' Op dat punt ankommen zal de vrouw zelfgenoegzem lachen en de man wat zoer opmerken: 'o, dus jow trekken gewoon perti'j veur mien vrouw,' waorop ik dan zeg: 'ja netuurlik; want as ie et niet doen dan blift mi'j niks aanders over.' Et is niet ongewoon dat stellen tiedens therapiesessies heur misbaor uteren over et feit dat ik de naodrok legge op die stried om de macht.

Zi'j zal zeggen: 'et gaot mi'j hielendal niet om de macht, mar vule meer om een vorm van goeie kommenikaosie, een meniere van ommegaank die getuugt van respekt van beide kaanten.' En hi'j zal zeggen: 'ik bin ok niet uut op macht, et ligt alderdeegst krek even aanders; wat ik wil is dawwe as gezin gewoon wat meer wille hebben kunnen, een vorm van ommegaank die wat meer locht het, omreden d'r zovule te genieten van mekeer, zeker as't om de kiender gaot.' En

ik zal dan zeggen: 'krek, jim hebben krek mien geliek bevestigd; jim eigen overtugings en visies bin zo belangriek dat een stried om et eigen geliek as ienigste overblift.' En dan gao ik d'r meerstal nog even op in, wat is d'r eins op tegen om heur wat meer respekt te tonen, en hoe onzinnig is et om him integen te kommen as hi'j gewoon plezier hebben wil mit jow en de kiender; jim slaon gien wartael uut, dat is temeensen al hielwat; mar as jim ontkennen blieven dat et hier gaot om een ordinaire machtstried, dan zal de oplossing van jim echtelik perbleem veer vot blieven.'

Ontkenning van de macht

Op dit punt ankommen is et de muuite weerd om even stille te staon bi'j die stried om de macht, en dan veural de ontkenning daorvan. D'r zit een absurd element in die ontkenning: an de iene kaante wil iedere partner zien invloed gellen laoten en de aander mitnemen in zien overtugings, an de aandere kaante zegt hi'j gien invloed (macht) naostreven te willen. Disse absurditeit het mar iene logische verklaoring jommes, dat gien van beide partners as machtswellusteling zien wodden wil, mit naodrok op 'zien'. Aanders zegd: wie eerlik is, zal toegeven moeten dat hi'j bepaolend wezen wil in de relaosie, mar niet as dominaant bestempeld wodden wil. Et gaot hier om de bieldvorming, om et eigen imago: et naostreven van macht in de relaosie is altemet dan wel an de odder, mar om as overheersend wegzet te wodden is niet hoe iene overkommen wil.

Et ontkennen van de machtstrid staot daorom geliek an ontkenning van de eigen verantwoordelikhied, oftewel: ie kun niet bepaolend wezen willen in de relaosie en toegeliekertied votlopen veur de verantwoordelikhied die dat mit him mitbrengt. Nog aanders gezegd: iederiene wil bepaolend wezen, mar gieniene wil de schuld in de schoenen scheuven kriegen veur zien inbreng, oftewel: 'et ligt niet an mi'j, mar an de aander.' Zo kan de ontkenning van de machtstried de al heersende machtstried nog meer oplaaien laoten. Veur horken en heksen die de machtstried wel onderkennen willen is d'r locht an de horizon. Want grif as et om de kiender gaot, kan d'r mar iene bepaolend wezen. En as ik et veur et zeggen hebbe, en dat heb ik in

dit boek, dan is et de vrouw die veurgaot. Zi'j mag zeggen hoe zi'j et hebben wil. Een betien man moet de hoflikhied hebben om heur ok die veurrang te gunnen. Ok hier weer is et een kwestie van volgodder. Want as de man de hoffelikhied opbrengen kan om heur bepaolend wezen te laoten, dan zal zi'j op heur beurt weer meer genegen wezen om him in zien weerde te laoten.

Op grond van disse vrouwelike veurrangspesisie kan dan een gesprek tussen him en heur as volgt verlopen:
– zi'j: ik wol op zaoterdag even mit vrundinnen de stad in.
– hi'j: en de kiender?
– zi'j: tja, die bin dan veur jow.
– hi'j: oke, dus dan moet ik mien ofspraoke om te tennissen ofzeggen, is dat de bedoeling?
– zi'j: weet ik niet; misschien dat de kiender ok wel mit willen om te tennissen.
– hi'j: dat zol kunnen, ha'k niet an docht; mar dan wi'k ze wel een betien in de gaten holen en altemet ok mit heur speulen, en dan kom ik niet zo an mien eigen wedstried toe; misschien is et een beter idee om mit de kiender naor Frieslaand te gaon; neffens mi'j wodt et mooi weer, kuwwe saemen gaon zeilen, dat wollen de kiender ok wel es mitmaeken.
– zi'j: ja, gien min idee, behalven dat ik dan ok mit wild hadde; kan dat niet een aandere keer, kuwwe temeensen mit zien vieren et waeter op, liekt mi'j wel zo gezellig.
– hi'j: zoaj' et hebben willen; zeg mar wat jow idee is.
– zi'j: Alex het een proefwark aardriekskunde waor hi'j nog niks an daon het, daor zoj' him mit helpen kunnen en Carien het toezegd om heur kaemer op te rumen, daor zoj' ok op toezien kunnen.
– hi'j: hmmm, oke dus dan blief ik thuus.
– zi'j: ja, inderdaod.
– hi'j: now ja, oke, nog wat aanders?
– zi'j: ja, et schuurtien moet opruumd wodden, de bosschoppen moe'n haeld en de tuun meed wodden; ik bedoel, aj' dan toch thuus binnen.
– hi'j: hmmm, ik moet hemmelen, en ie gaon te pierewaaien.
– zi'j: ja, krek.
– hi'j: oke, gien perbleem, mar ik wil wel wat extra anwiezings.

– zi'j: hoe bedoel ie?
– hi'j: now ja, bi'jglieks veur et oprumen van de schure; ik wil niet dat ie thuuskommen en wat antreffen wat niet de bedoeling was.
– zi'j: oke, dan lopen we d'r now geliek even henne, en leg ik uut hoe ik docht hadde.
– hi'j: best, ik hael even penne en pepier, zoda'k niks an et toeval over hoef te laoten.
– zi'j: goed; trouwens, wat veur plannen heb ie veur de zundag.
– hi'j: nog niks, hoezo?
– zi'j: dan kun ie die invullen zoas ie dat willen; dan neem ik de kiender wel veur mien rekinge.
– hi'j: klinkt goed; laot ik je nog weten.

Et bin veural de manluden die, mit disse veurstelling van zaeken, bange binnen as slome, mitgaonde sukkel deur 't leven te gaon. Et gaot hier om een vuulde angst om zien mannelikhied te verliezen, asof zi'j deur een empathische en mitgaonde holing heur zeggingskracht, heur pesisie en eigen overtuging hielendal opgeven. Tegen disse beleving is weinig in te brengen.
Ik bedoele, dat manluden dit zo erveren, is een warkelikhied die niet bestreden wodden kan. Desalniettemin dient de man, mit zien volle verstaand, te begriepen dat et opgeven van zien 'ego' een hoger doel dient, ommes om de harmenie in et gezinsleven te weerborgen. Toegeliekertied is et van belang dat hi'j beseft dat zi'j, de vrouw, ok niet op heur heufd valen is. Zi'j wet donders goed wat zien belangen binnen, wat hi'j op zien verlangliesien staon het, en hoe hi'j tevreden stemd wodden kan. En as zi'j him integen kommen vuult, dan zal et heur makkeliker valen om him ok integen te kommen.